

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra řízení

Teze diplomová práce

Management regionálního rozvoje ve vybrané obci

Bc. Marie Vaicenbacherová

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Práce se zabývá managementem regionálního rozvoje ve vybrané obci. Je zde vysvětlen pojem regionální politika, její definice, vývoj v Evropské unii a představena regionální politika v ČR. S regionální politikou souvisí regionální rozvoj, který se zaměřuje na zlepšení ekonomických, sociálních a environmentálních podmínek. V rámci regionálního rozvoje dochází k plánování, které má v poslední době charakter projektu. Regionální management se zabývá vedením, jednáním, které staví na lidském kapitálu, korporacích, a další. Management regionálního rozvoje znamená pro obce usměrňování místního rozvoje a působí svým rozhodováním a nástroji na rozvoj obce. Důležité pro rozvoj obce jsou podmínky obce, které charakterizují dané území. Obec pro svůj regionální rozvoj může získat finanční prostředky od Evropské unie, a to např. ze strukturálních fondů. Obec hospodaří na základě svého rozpočtu se svým majetkem. V této diplomové práci je představena obec Štěnovice. Jsou zhodnoceny rozvojové podmínky obce. V rámci regionálního rozvoje obce realizovala mnoho projektů. Některé z nich jsou v diplomové práci představeny, zhodnoceny jejich silné a slabé stránky. Důležitou složkou obce je rozpočet, do kterého se projekty obce promítly. Hospodaření obce je zhodnocena pomocí finanční analýzy. V závěru práce je doporučen obci další směr rozvoje.

Klíčová slova: regionální rozvoj, obec, projekt, příjmy, výdaje, veřejná správa, analýza, dotace, regionální soudržnost

Otázka regionálního rozvoje je v dnešní době aktuální, a to už z toho důvodu, že každý občan státu je současně obyvatelem některé obce, či města.

V České republice (dál jen „ČR“) a stejně tak v Evropské unii (dále jen „EU“) patří regionální rozvoj k hlavním cílům v rámci regionální politiky. Regionální politika se stále rozvíjí a s ohledem na potřeby se upravují cíle regionální politiky. Regionální politika EU vychází ze dvou hlavních hodnot, a to solidarita představující pomoc regionům hospodářsky nebo sociálně znevýhodněným. Další hodnotou je soudržnost odrážející skutečnost, že snižování rozdílů mezi regiony je výhodou pro všechny zúčastněné. Hlavním cílem regionální politiky EU je snižování rozdílů mezi členskými zeměmi.¹ V rámci regionální politiky a regionálního rozvoje může ČR žádat o finanční prostředky z fondů EU.

Regionální rozvoj se v ČR zaměřuje na ekonomický rozvoj většího území, avšak základní jednotkou státu je obec. Regionální rozvoj je proces, jehož výsledkem je nárůst efektivnosti a účelnosti při využití zdrojů, které jsou k dispozici.² Na obecní úrovni můžeme mluvit o místním rozvoji. Orgánem státní správy, který se zabývá regionálním rozvojem, je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Při regionálním rozvoji je důležité plánovat a řídit, abychom dosáhli plánovaného cíle. Důležité je zaměřit se na efektivní využití zdrojů, dosažení vysoké kvality poskytovaných služeb, a na tržně orientovaný přístup, které patří do moderních forem managementu.³ Regionální management znamená procesní souhrn regionálních aktérů, která prosadí rozvojové koncepty, generuje nové a moderní projektové myšleny, a zasadí se o úspěšnou pozici obce v rámci konkurence.⁴ Regionální management vychází z principu propojení kooperace a regionálních společenství, a to na regionální úrovni. Cílem je zpracovat vizi, scénář a budoucí rozvojové strategie na regionální úrovni, řídit rozvojové impulsy a procesy v regionu, vytvářet regionální společný postoj vedoucí k posílení regionální identity a konkurenceschopnosti vůči ostatním regionům.⁵

Regionální rozvoj obce závisí na ekonomickém hospodaření obce. Obec si stanovuje každoročně rozpočet. Stanoví se na začátku roku a jsou zde uvedeny příjmy a výdaje, které jsou v obci plánované. Během roku dochází k změnám většinou ve výdajích rozpočtu, ale také

---

¹ STEJSKAL, J., KOVÁRNÍK, J., *Regionální politika a její nástroje*, s. 11 až 14, 35 až 35

² MACHÁČEK, J., TOTH, P., WOKOUN, R. *Regionální a municipální ekonomie*, s. 64 až 65

³ KADEŘÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*, s. 189 až 191

⁴ JEŽEK, Jiří. *Regionální management*. [online]. [cit. 2014-09-12]

⁵ Tamtéž, [online]. [cit. 2014-09-12]

v příjmech. Tyto změny se také uvádějí do rozpočtu obce. Obec v rámci regionálního rozvoje realizuje různé projekty. Obec si může pro tyto projekty zažádat o finanční podporu z fondů EU. Žádost o podporu má své pravidla, která musí být splněna.

Cílem této práce je zhodnotit projekt regionálního rozvoje obce, jeho vliv na budoucí rozpočet obce, a zhodnotit kladné a slabé stránky projektu. Ve mnou vybrané obci Štěnovice, se realizovalo pro podporu regionálního rozvoje několik projektů. Mezi dva nejdůležitější a nejnákladnější patří Snížení energetické náročnosti ZŠ Štěnovice a Průtah Štěnovicemi – rekonstrukce.

V práci jsem pracovala s daty poskytnutými obcí, rozpočtem obce, rozvahou, výkazem zisků a ztrát. Metodický postup zahrnuje metodu deskripce, kde jsem se zaměřila na rozvojové podmínky obce, které jsou v práci popsány. V práci jsou představeny projekty realizované v obci, zhodnoceny jejich silné a slabé stránky, zhodnoceny rozpočty obce, jak rok 2014, rok 2013 a návrh rozpočtu roku 2015, ale také je zhodnocen vliv projektů realizovaných obcí na rozpočet. V práci je provedena finanční analýza příjmů a výdajů, salda příjmů a výdajů, vypočtena likvidita a zadluženost obce. Pro analýzu regionálního rozvoje byla použita SWOT analýza, kterou zhodnotila silné a slabé stránky obce, a také příležitosti a hrozby obce. V práci jsou zhodnoceny projekty realizované obcí. Na základně uvedených analýz a zhodnocení je obci navrhnutý další směr regionálního rozvoje, kterým by se obec měla dát.

Rozvojové podmínky obce jsou velice dobré. Počet obyvatel obce stále roste a vzdělání v obci je zabezpečeno mateřskou a základní školou. Do základní školy obec investuje mnoho peněz. Základní škola je na velice kvalitní úrovni, disponuje mnoha moderními pomůckami a učebnami, a je velice oblíbená. Do školy dochází žáci z okolních vesnic, ale také i z Plzně. Proto obec realizovala projekt Snížení energetické náročnosti Základní školy Štěnovice, kdy došlo k snížení energetické náročnosti budov školy. Projekt byl financován z Fondu soudržnosti EU. Realizací projektu došlo ke snížení finanční náročnosti obce na energie budov školy. Realizace projektu se promítla do rozpočtu obce v rámci několika let. Další rozvojovou podmínkou obce je pořádání kulturních akcí, kdy se obec snaží pořádat akce každoročně, aby se staly tradicí obce. Obec nabízí také sportovní možnosti, a to tenisové kurty, fotbalové hřiště, zatopené lomy určené ke koupání v letních měsících, a hlavně řekou, která obcí protéká.

Druhým projektem, který obec provedla, byl Průtah Štěnovice – rekonstrukce, kdy byl opraven hlavní dopravní tah obcí. Tento projekt byl realizován Správou a údržbou silnic Plzeňského kraje a obec se na tomto projektu podílela při rekonstrukci věcí spadajících do její kompetence, např. úprava zeleně, vodovodní přípojky. Projekt byl také podporován dotacemi, a tak nebyl pro obec tak finančně náročný. Hlavní průtah obcí byl již ve špatném stavu, a proto byla jeho oprava velmi přínosná. Špatnou stránkou bylo omezení dopravy v obci.

Z analýzy příjmů obce jsem zjistila, že největší procentuální část druhových příjmů na celkových příjmech mají příjmy daňové, kromě roku 2014, kdy obec dostala dotace, a tak největší procentuální část druhových příjmů na celkových příjmech měly přijaté dotace. Z analýzy výdajů největší procentuální část druhových výdajů na celkových výdajích mají výdaje běžné, což jsou výdaje na chod obce. Při výpočtu likvidity bylo zjištěno, že obec byla v roce 2014 schopna uspokojit své věřitele až 2,08 krát, v roce 2013 byla schopna uspokojit své věřitele 5,2 krát a v roce 2012 až 11,69 krát. Zadluženost obce byla vypočtena na jednoho obyvatele, kdy největší zadluženost na jednoho obyvatele měla obec v roce 2014, kdy se rovnala částce 21 230,41 Kč. V těchto výsledcích se promítly peněžní prostředky vložené do projektů obce.

Pomocí SWOT analýzy jsem zhodnotila slabé a silné stránky obce, příležitosti a hrozby. Na jejich základě jsem obci navrhla další směr regionálního rozvoje. V obci je nedostatečný počet autobusových spojení. Zvýšením těchto počtů hlavně o víkend, by do obce mohlo přivést více návštěvníků. Obec je turisticky málo aktivní. Využitím svého potenciálu, který vidím v možnosti renovace okolí řeky k rekreačním účelům, by obec získala na atraktivitě. Důležité je také zrekonstruovat zbylé ulice v obci, které jsou také ve špatném stavu.

Obec hospodaří se svým majetkem dle mého názoru řádně a většinu peněžních prostředků vkládá do rekonstrukcí v obci, což vede k zlepšování situace obce v konkurenčním souboji s ostatními obcemi.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literatura:

STEJSKAL, J.; KOVÁRNÍK, J. *Regionální politika a její nástroje*, Praha: Portál, s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7367-588-2

MACHÁČEK, J.; TOTH, P.; WOKOUN, R. *Regionální a municipální ekonomie*, Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 2010. 200 s. ISBN 978-80-245-1836-7.

KADEŘÁBKOVÁ, J. PEKOVÁ, J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4

Internetové zdroje:

JEŽEK, Jiří. *Regionální management*. [online]. Plzeň. 50 s. (PDF). [cit. 2014-09-12]. Dostupné z: http://alkut.cz/regrozvoj/jezek_reg_man_1.pdf

Galileo Corporation s.r.o. *Obec Štěnovice: Historie*. [online]. Chomutov: Galileo Corporation s.r.o. © 2015 [cit. 2015-03-01]. Dostupné z WWW: <http://www.stenovice.cz/historie/>